

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 8. decembrī
(OR. en)

14831/21

**Starpiestāžu lieta:
2021/0390 (NLE)**

**JUSTCIV 192
AGRI 626
IND 381
ENER 552**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2021. gada 3. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN*

K-jas dok. Nr.: COM(2021) 746 final

Temats: Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienoto Protokolu par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām (ILB protokols)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 746 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 746 *final*

Briselē, 3.12.2021.
COM(2021) 746 final

2021/0390 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienoto Protokolu par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām (ILB protokols)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Starptautiskā Privāttiesību unifikācijas institūta jeb *UNIDROIT* (starpvaldību organizācija, kuras locekles ir visas dalībvalstis) aizgādņībā diplomātiskajā konferencē, kas 2001. gada novembrī notika Keiptaunā, Dienvidāfrikā, tika pieņemta Konvencija par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām (“Keiptaunas konvencija”) un Protokols par jautājumiem, kas attiecas uz gaisa kuģu iekārtām.

Keiptaunas konvencijas sistēmai ir elastīga struktūra: tās pamats ir pati konvencija, kurā izklāstīti juridiskie noteikumi, kas piemērojami visām pārvietojamo iekārtu kategorijām, un to papildina konkrēti protokoli, kuros ir konkrēti noteikumi par noteiktiem iekārtu veidiem.

Konvencijā ir paredzēti noteikumi par starptautisko garantiju (līgums par saistību izpildes nodrošināšanu, līgums par īpašumtiesību rezervēšanu vai nomas līgums) noteikšanu un sekām attiecībā uz atsevišķām protokolos noteiktām pārvietojamo iekārtu kategorijām: gaisa kuģu iekārtām (gaisa kuģu korpusiem, gaisa kuģu dzinējiem un helikopteriem), dzelzceļa ritošo sastāvu un kosmosa sistēmām.

Ja to nosaka attiecīgās nozares īpašās iezīmes, ar šiem protokoliem var grozīt konvenciju. Attiecīgi katrai pārvietojamo iekārtu kategorijai noteicošais ir protokols, nevis konvencija. Valstu pienākumi saskaņā ar konvenciju atšķiras atkarībā no protokola, kuram tās pievienojas. Konvenciju var piemērot kādai pārvietojamo iekārtu kategorijai tikai no brīža, kad stājas spēkā atbilstīgais protokols, un vienīgi tiesiskajās attiecībās starp protokola pusēm. Tomēr šī konvencija un protokols pēc tam jāskata kopā kā viens dokuments.

Ieguve, lauksaimniecība un būvniecība ir vispārsvarīgas komercdarbības jomas, jo īpaši jaunattīstības valstīs. Tāpēc *UNIDROIT* darba programmā 2006. gadā tika paredzēts sagatavot Konvencijas par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām Protokolu par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām (turpmāk — “ILB protokols”). Bija divi iemesli, kāpēc *UNIDROIT* kā ceturtais protokola priekšmetu ierosināja lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtas. Pirmkārt, uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības, būvniecības un ieguves jomā, tiktu dota iespēja iegādāties iekārtas, ko tie citādi nespētu iegādāties, un tādējādi uzņēmumiem tiktu dota iespēja optimizēt darbību. Otrkārt, iekārtu ražotājiem tiktu dota iespēja eksportēt savus ražojumus uz tirgiem, kas bez šāda protokola tiem nebūtu pieejami.

Pēc sagatavošanās darbiem, kas ietvēra vairākas izpētes grupas sanāksmes un apspriešanos ar privāto sektoru, *UNIDROIT* padome 95. sesijā (2016. gada 18.–20. maijā) atzina, ka izpētes grupas sagatavotais protokola projekts ir pietiekami pilnīgs, lai būtu pamats sasaukt valdību ekspertu komiteju.

Romā notika divas Valdību ekspertu komitejas sesijas: pirmā no 2017. gada 20. līdz 24. martam un otrā — no 2017. gada 2. līdz 6. oktobrim, kurā tika uzskatīts, ka protokola teksts ir pietiekami izstrādāts, lai sasauktu diplomātisko konferenci tā pieņemšanai. Komisija, pārstāvot Eiropas Savienību, kurai *UNIDROIT* ir novērotājas statuss, šajā sanāksmē piedalījās, ievērojot ES saskaņoto nostāju¹. Komisija 2017. gada 23. augustā iesniedza

¹ ES nostāja, kas izklāstīta Padomes dokumentā 7083/17 EU RESTRICTED.

Padomei ieteikumu Padomes lēmumam, ar ko atļauj sākt sarunas par ILB protokola noslēgšanu. Padome Ieteikumu² un Direktīvas³ pieņēma 2018. gada 9. martā.

2019. gada 11.–22. novembrī Pretorijā notika diplomātiskā konference, kurā *UNIDROIT* oficiāli pieņēma ILB protokola tekstu. Komisija pārstāvēja ES attiecībā uz protokola noteikumiem, kas ietilpst ES ekskluzīvā ārējā kompetencē, pamatojoties uz 2018. gadā pieņemtajām sarunu norādēm un 2019. gadā pieņemtajām papildu sarunu norādēm⁴.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

ES līdzšinējās darbības saistībā ar Keiptaunas konvenciju ietver pievienošanas konvencijai un tās Gaisa kuģu protokolam 2009. gadā⁵, Dzelzceļa protokola parakstīšanu 2009. gadā⁶ un tā apstiprināšanu 2014. gadā⁷.

Attiecībā uz Kosmosa protokolu Komisija, pamatojoties uz Padomes 2004. gada 10. februārī pieņemtajām sarunu norādēm⁸ un pārstāvēt ES, cieši sekoja līdzī *UNIDROIT* valdību ekspertu komitejas piecu sesiju sanāksmēm par Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienotā Protokola par jautājumiem, kas attiecas uz kosmosa sistēmām, projekta pieņemšanu un piedalījās 2012. gada diplomātiskajā konferencē, kurā tika pieņemts Kosmosa protokols.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums Padomes Lēmumam atbilst ES vispārīgajai politikai veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka starptautiskajā kontekstā tiek ievērota ES ekskluzīvā ārējā kompetence: vai nu ES pievienojas starptautiskām konvencijām, kas ietver ES ekskluzīvajā ārējā kompetencē ietilpstošus noteikumus, gadījumā, kad to pieļauj reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas (REIO) klauzula, ar kuru šīm organizācijām tiek atļauts (kā šajā gadījumā) parakstīt vai ratificēt starptautisku juridisko instrumentu, vai ES pilnvaro dalībvalstis to darīt Savienības vārdā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šis priekšlikums Padomes Lēmumam pamatojas uz LESD 81. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu, jo ILB protokols ir starptautisks juridiskais instruments. Tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komercietās reglamentē LESD 81. pants, kas attiecīgi ir juridiskais pamats ES kompetencei šajā jomā.

² Padomes dokuments 5109/18.

³ Padomes dokuments 6287/18 EU RESTRICTED.

⁴ Kā izklāstīts Padomes dokumentā 13444/1/19 REV 1 EU RESTRICTED.

⁵ 2009/370/EK: Padomes Lēmums (2009. gada 6. aprīlis) par to, ka Eiropas Kopiena pievienojas Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām un tās Protokolam par jautājumiem, kas attiecas uz gaisa kuģu iekārtām, abi kopīgi pieņemti 2001. gada 16. novembrī Keiptaunā (OV L 121, 15.5.2009., 3.–7. lpp.).

⁶ 2009/940/EK: Padomes Lēmums (2009. gada 30. novembris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā parakstītu Luksemburgā 2007. gada 23. februārī pieņemto Protokolu par dzelzceļa ritošā sastāva jautājumiem, kas pievienots Konvencijai par starptautisko nodrošinājumu attiecībā uz pārvietojamām iekārtām (OV L 331, 16.12.2009., 1.–16. lpp.).

⁷ 2014/888/ES: Padomes Lēmums (2014. gada 4. decembris) par to, lai Eiropas Savienības vārdā apstiprinātu 2007. gada 23. februārī Luksemburgā pieņemto Protokolu par dzelzceļa ritošā sastāva jautājumiem, kas pievienots Konvencijai par starptautisko nodrošinājumu attiecībā uz pārvietojamām iekārtām (OV L 353, 10.12.2014., 9.–12. lpp.).

⁸ 5609/04 JUSTCIV 9 TRANS 35 OC 46 RESTREINT UE.

Saskaņā ar LESD 3. panta 2. punktu daži *UNIDROIT* ILB protokola noteikumi ietilpst ES ekskluzīvā ārējā kompetencē, jo tie “*var ietekmēt kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu*”.

ILB protokolā ir ietverti noteikumi par jurisdikciju, atzīšanu, izpildi, pagaidu un aizsardzības pasākumiem, kas var ietekmēt Regulas (ES) Nr. 1215/2012 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās piemērošanu (ILB protokola IX pants “Noteikumu grozījumi attiecībā uz pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļiem”).

Turklāt ILB protokols satur noteikumus par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem un palīdzību maksātnespējas gadījumā, kas var ietekmēt Regulas (ES) 2015/848 par maksātnespējas procedūrām piemērošanu (X pants “Tiesiskās aizsardzības līdzekļi maksātnespējas gadījumā” un XI pants “Palīdzība maksātnespējas gadījumā”).

ILB protokola VI pantā (“Tiesību aktu izvēle”) ir noteikts, ka vienošanās vai attiecīga garantijas līguma puses var izvēlēties piemērojamos tiesību aktus. Tādējādi tas reglamentē jautājumu, uz kuru attiecas 2008. gada 17. jūnija Regula (EK) Nr. 593/2008 par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I).

- **Deklarācijas par jautājumiem, kas ietilpst Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē**

Saskaņā ar XXIV pantu (“Reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas”) Eiropas Savienībai ILB protokola parakstīšanas brīdī jāiesniedz deponētārijam deklarācija, kur norādīti protokolā reglamentētie jautājumi, attiecībā uz kuriem dalībvalstis ir nodevušas kompetenci Eiropas Savienībai. Šī deklarācija ir pievienota šim priekšlikumam.

Turklāt vairāki ILB protokola noteikumi nosaka vai ļauj līgumslēdzējām pusēm sniegt deklarācijas par protokola noteikumu piemērojamību vai darbības jomu, vai arī to piemērošanas veidu. Visi šie ir izvēles noteikumi un piemērojami tikai tad, ja šā protokola ratifikācijas, apstiprināšanas brīdī vai pievienojoties tam tiek sniegta deklarācija saskaņā ar ILB protokola XXVIII pantu (“Deklarācijas attiecībā uz atsevišķiem noteikumiem”).

Eiropas Savienībai ir tiesības sniegt deklarācijas par ILB protokola VI, IX, X un XI pantu, kuru priekšmets ietilpst tās ekskluzīvajā kompetencē. Tomēr, kā noteikts ILB protokola XXVIII pantā, šis jautājums tiks izskatīts tikai tad, kad Eiropas Savienība pieņems lēmumu par šā protokola ratifikāciju, apstiprināšanu vai pievienošanu tam.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Neattiecas.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir līdzīgs tiem, kuri tika pieņemti par pārējiem Keiptaunas konvencijai pievienotajiem protokoliem, un tajā nav nekā tāda, kas neattiektos uz mērķi nodrošināt, ka attiecībā uz atsevišķiem ILB protokola noteikumiem tiek ievērota ES ekskluzīvā ārējā kompetence un ka dalībvalstīm tiek ļauts savā starpā piemērot ES tiesības.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Kopš *UNIDROIT* 2016. gada septembrī sasauca pirmo valdību ekspertu sanāksmi, dalībvalstis Padomes Civiltiesību jautājumu darba grupā (vispārēji jautājumi) tiek regulāri informētas un ar tām notiek regulāra apspriešanās par saskaņoto kursu, kāds jāietur saistībā ar ES nostāju. ES saskaņotā nostāja attiecībā uz valdību ekspertu pirmo sanāksmi ir atrodamā iepriekš minētajā Padomes dokumentā 7083/17 EU RESTRICTED. Turklāt dalībvalstu delegāti tika informēti uz vietas Romā *ad hoc* ES koordinācijas sanāksmē. Komisija ziņojumu par pirmās un otrās sesijas iznākumu sniedza Padomes Civiltiesību jautājumu darba grupas (vispārēji jautājumi) 2019. gada sanāksmē. Turpmākās diskusijas notika 2018. un 2019. gadā saistībā ar sarunu pamatnostādņu pieņemšanu, gatavojoties 2019. gada novembra diplomātiskajai konferencei.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

2014. gadā *UNIDROIT* padomes 93. sesijā tika panākta vienošanās izveidot izpētes grupu, kuras uzdevums būtu līdz 95. sesijai izstrādāt ILB protokola pirmo projektu. Izpētes grupas sastāvā ir vairāki starptautiski eksperti nodrošināto darījumu tiesību jomā, un grupai kopš 2014. gada ir bijušas četras sanāksmes. Pirms pirmās valdību ekspertu tikšanās *UNIDROIT* uzaicināja tā dalībvalstis un Keiptaunas konvencijas puses uz pusi dienas ilgu simpoziju 2016. gada 2. decembrī, lai apspriestu šā projekta galvenos aspektus

Citas iniciatīvas tika īstenotas pirms diplomātiskās konferences, piemēram, starptautiskā konference Londonā "*The MAC Protocol: Legal and economic benefits for States, international trade and development*" (*ILB protokols: valstu, starptautiskās tirdzniecības un attīstības juridiskie un ekonomiskie ieguvumi*) 2019. gada 12. septembrī, kurā piedalījās arī Komisija un vairākas dalībvalstis.

Apspriešanās ar privāto nozari liecināja, ka ir vispārīga interese par ILB protokolu un tas tiek atbalstīts, un *UNIDROIT* pirms un pēc protokola pieņemšanas ir organizējis vairākas iniciatīvas, lai palielinātu izpratni par protokolu.

- **Ietekmes novērtējums**

Par šo ieteikumu nav sagatavots konkrēts ietekmes novērtējums, kā tas bija saistībā ar pārējām iniciatīvām attiecībā uz Keiptaunas konvenciju un tās protokoliem.

Tomēr, kā minēts iepriekšējā punktā, *UNIDROIT* ietvaros tika organizētas intensīvas apspriešanās un priekšizpētes, pirms tika atzīts, ka darbs pie protokola projekta ir pietiekami pavirzījies uz priekšu, lai sasauktu pirmo valdību ekspertu sanāksmi.

Šie darbi ietvēra arī Tiesību ekonomiskās analīzes centra (*Center for the Economic Analysis of Law, CEAL*) pētniecības direktora 2013. gadā sagatavoto pētījumu par potenciālajiem ekonomiskajiem ieguvumiem no ILB protokola. 2018. gada augustā *UNIDROIT* aizgādībā tika publicēts vēl viens ILB protokola ekonomiskais novērtējums, kurā uzsvērtas starptautiskās tirdzniecības priekšrocības, ko radīs uzlabota piekļuve finansējumam un samazināts kredītrisks.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Neattiecas.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienoto Protokolu par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām (ILB protokols)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienība strādā, lai izveidotu vienotu tiesiskuma telpu, kā pamatā ir tiesu nolēmumu savstarpējās atzīšanas princips.
- (2) Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienotais Protokols par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām ("ILB protokols"), pieņemts Pretorijā 2019. gada 22. novembrī, sniedz noderīgu ieguldījumu starptautiskā līmeņa regulējumā. Tādēļ ir vēlams, lai minētā instrumenta noteikumus piemērotu pēc iespējas ātrāk.
- (3) Komisija Eiropas Savienības vārdā piedalījās sarunās par ILB protokolu attiecībā uz tām daļām, kas ietilpst Eiropas Savienības ekskluzīvajā kompetencē.
- (4) ILB protokola XXIV panta 1. punktā noteikts, ka reģionālās ekonomikas integrācijas organizācijas, kuras ir kompetentas noteiktos jautājumos, ko reglamentē Dzelzceļa protokols, var parakstīt, pieņemt, apstiprināt minēto protokolu vai tam pievienoties.
- (5) Daži no jautājumiem, ko reglamentē Regulas (EK) Nr. 593/2008¹, (ES) Nr. 1215/2012² un (ES) 2015/848³, ir aplūkoti arī MAC protokolā.
- (6) Dažos jautājumos, kurus reglamentē ILB protokols, Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence.
- (7) ILB protokola XXIV panta 2. punktā noteikts, ka, to parakstot, pieņemot, apstiprinot vai pievienojoties tam, reģionālā ekonomikas integrācijas organizācija sniedz deklarāciju, kurā norādīti tie minētā protokola regulētie jautājumi, attiecībā uz kuriem šai organizācijai kompetenci ir nodevušas tās dalībvalstis.
- (8) Īrijai ir saistoša Regula (EK) Nr. 593/2008, Regula (ES) 1215/2012 un Regula (ES) Nr. 2015/848, tāpēc Īrija piedalās šā lēmuma pieņemšanā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/848 (2015. gada 20. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV L 141, 5.6.2015., 19. lpp.).

- (9) Saskaņā ar protokola (Nr. 22) 1. un 2. pantu par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpieņem.
- (10) Tāpēc ILB protokols būtu jāparaksta un pievienotā deklarācija būtu jāapstiprina Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu vēlāk,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Eiropas Savienības vārdā tiek apstiprināts, ka ir parakstīts 2019. gada 22. novembrī Pretorijā pieņemtajai Konvencijai par starptautiskajām garantijām attiecībā uz pārvietojamām iekārtām pievienotais Protokols par jautājumiem, kas attiecas uz lauksaimniecības, būvniecības un ieguves iekārtām (ILB protokols).

Protokola teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Komisija ieceļ personu, kas ir pilnvarota Savienības vārdā deponēt ILB protokola parakstīšanas instrumentu, ievērojot 3. pantā izklāstīto nosacījumu.

3. pants

Parakstot ILB protokolu, Eiropas Savienība sniedz pielikumā minēto deklarāciju saskaņā ar protokola XXIV panta 2. punktu.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*